

I

(Resolucije, priporočila in mnenja)

RESOLUCIJE

SVET

Resolucija Sveta o prenovljenem evropskem programu za izobraževanje odraslih

(2011/C 372/01)

SVET EVROPSKE UNIJE –

OB UPOŠTEVANJU NASLEDNJEGA:

V strategiji *Evropa 2020* za pametno, trajnostno in vključujočo rast sta vseživljenjsko učenje ter razvijanje spretnosti in znanj priznana kot ključna elementa pri odzivanju na sedanjo gospodarsko krizo in demografsko staranje prebivalstva ter v širši gospodarski in socialni strategiji Evropske unije.

V krizi se je pokazalo, kako pomembno vlogo ima lahko izobraževanje odraslih⁽¹⁾ pri uresničevanju ciljev strategije *Evropa 2020*, saj jim omogoča, zlasti nizko kvalificiranim in starejšim delavcem, da izboljšajo svojo sposobnost prilagajanja spremembam na trgu dela in v družbi. Izobraževanje odraslih omogoča izpopolnjevanje znanja ali prekvalifikacijo brezposelnih ter oseb, ki se morajo odzvati na prestrukturiranje in poklicno preusmeriti, in pomembno prispeva k socialnemu vključevanju, aktivnemu državljanstvu in osebnemu razvoju.

IN UPOŠTEVAJOČ:

1. Resolucijo Evropskega parlamenta z dne 16. januarja 2008 o izobraževanju odraslih: *Za učenje ni nikoli prepozno*, v kateri so države članice pozvane, naj spodbujajo pridobivanje znanja in razvijejo kulturo vseživljenjskega učenja, zlasti z izvajanjem politike enakosti spolov, s čimer bi izobraževanje odraslih postalo privlačnejše, dostopnejše in učinkovitejše;
2. Sklepe Sveta z dne 22. maja 2008⁽²⁾ o izobraževanju odraslih, v katerih so bile prvič določene skupne prednostne naloge na področju izobraževanja odraslih, začrtano okrepljeno evropsko sodelovanje med različnimi zainteresiranimi skupinami in predlagana vrsta posebnih ukrepov za obdobje 2008–2010 (v nadaljnjem besedilu: akcijski načrt), s katerimi naj bi povečali udeležbo v izobraževanju odraslih in izboljšali njegovo kakovost;

⁽¹⁾ V tem besedilu izraz *izobraževanje odraslih* zajema celoten sklop dejavnosti formalnega, neformalnega in priložnostnega učenja, v okviru splošnega in poklicnega izobraževanja, v katerih sodelujejo odrasli po končani osnovni izobrazbi in usposabljanju.

⁽²⁾ UL C 140, 6.6.2008, str. 10.

3. Resolucijo Sveta in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, z dne 21. novembra 2008 o boljšem vključevanju vseživljenjske orientacije v strategije vseživljenjskega učenja, v kateri je poudarjeno pomen orientacije kot nenehnega procesa, ki državljanom omogoča, da znajo v vseh starostnih obdobjih in vse življenje ugotoviti, kakšne so njihove sposobnosti, kompetence in interesi, sprejemajo odločitve na področju izobraževanja, usposabljanja in izbire poklica, ter se usmerjajo v izobraževanje in usposabljanje ter delovna in druga okolja;

4. Sklepe Sveta z dne 12. maja 2009⁽³⁾, s katerimi je bil vzpostavljen strateški okvir za evropsko sodelovanje v izobraževanju in usposabljanju („ET 2020“), ki je popolnoma usklajen s strategijo *Evropa 2020*, njegovi štirje cilji, povezani z vseživljenjskim učenjem in mobilnostjo, kakovostjo in učinkovitostjo, pravičnostjo, socialno kohezijo in aktivnim državljanstvom ter ustvarjalnostjo in inovativnostjo, pa veljajo tudi za izobraževanje odraslih;

5. Skupno poročilo Sveta in Komisije iz leta 2010 o napredku pri izvajanju delovnega programa „Izobraževanje in usposabljanje 2010“⁽⁴⁾, v katerem je poudarjeno, da je pri izobraževanju odraslih pomembno tudi, da je zajet celoten sklop ključnih kompetenc, navedeno pa je tudi, kako velik izziv je zagotoviti, da bodo imeli vsi udeleženci učenja, tudi tisti v okviru izobraževanja odraslih, korist od inovativnih metodologij;

6. Vodilne pobude strategije *Evropa 2020*:

— *Program za nova znanja in spretnosti ter delovna mesta*: pobuda vključuje poziv državam članicam, naj zagotovijo, da bodo ljudje pridobivali ustrezna znanja in spretnosti za vključevanje v nadaljnje učenje in trg dela v okviru splošnega, poklicnega in visokošolskega izobraževanja ter izobraževanja odraslih,

⁽³⁾ UL C 119, 28.5.2009, str. 2.

⁽⁴⁾ UL C 117, 6.5.2010, str. 1.

- *Evropska platforma proti revščini*: v tej pobudi je predlagan razvoj inovativnega izobraževanja za prikrajšane skupnosti, s katerim naj bi omogočili posameznikom, ki živijo v revščini in socialni izključenosti, dostojno življenje in dejavno udejstvovanje v družbi,
 - *Unija inovacij*: ta pobuda je namenjena spodbujanju odličnosti v izobraževanju in usposabljanju, s čimer naj bi v prihodnosti v Evropi, ki se mora odzivati na posledice staranja prebivalstva in velike konkurenčne pritiske, zagotovili rast na podlagi inovacij na področju izdelkov, storitev in poslovnih modelov;
7. Sklepe Sveta z dne 11. maja 2010 o socialni razsežnosti izobraževanja in usposabljanja ⁽¹⁾, v katerih je navedeno, da razširitev dostopa do izobraževanja odraslih lahko ustvari nove možnosti za dejavno vključevanje in okrepljeno družbeno udejstvovanje;
8. Sklep Sveta z dne 21. oktobra 2010 o smernicah za politike zaposlovanja držav članic ⁽²⁾, ki se zavzema za učinkovite spodbude za vseživljenjsko učenje zaposlenih in brezposelnih, „s čimer se zagotovi vsakemu odraslemu možnost za prekvalificiranje ali nadgradnjo njegove ravni izobrazbe“;
9. Sklepe Sveta z zasedanja 18. in 19. novembra 2010 o okrepljenem evropskem sodelovanju na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja ⁽³⁾, ki aktivno spodbujajo večjo udeležbo posameznikov v nadaljevalnem poklicnem izobraževanju in usposabljanju, večje vlaganje v razvoj človeških virov, usposabljanje v podjetju in učenje na delovnem mestu ter tesnejše sodelovanje med ponudniki usposabljanja in delodajalci, zlasti pri usposabljanju nizko kvalificiranih delavcev –

POZDRAVLJA DEJSTVO, DA

se je začelo delo na vseh prednostnih področjih akcijskega načrta za obdobje 2008–2010, četudi v posameznih državah poteka različno hitro:

- Reforme izobraževanja odraslih vse pogosteje spremljajo vsesplošni razvoj izobraževanja in usposabljanja, zlasti vzpostavljanje nacionalnih ogrodij kvalifikacij in strategij vseživljenjskega učenja.
- Zagotavljanje kakovosti je postalo pomembno vprašanje v izobraževanju odraslih, napreduje pa tudi razvijanje strokovnega profila in usposabljanja strokovnih delavcev v izobraževanju odraslih, akreditacija ponudnikov izobraževanja odraslih in zagotavljanje boljših storitev za njihovo usmerjanje.
- Vse več osveščanja in učnih možnosti so deležne najmanj kvalificirane osebe, s čimer seboljšajo njihove možnosti vključevanja v delo in družbo.

- Neformalno in priložnostno učenje, ki predstavljata velik del izobraževanja odraslih, se vse bolj priznavata in vrednotita, vendar možnosti za vrednotenje pogosto še vedno niso dovolj izkoriščene.
- Spremljanje področja izobraževanja odraslih se je začelo izboljševati.

KLJUB TEMU SE ZAVEDA NASLEDNJEGA:

da bi se lahko odzivali na kratkoročne in dolgoročne posledice gospodarske krize, morajo odrasli redno izboljševati splošno in poklicno znanje, spretnosti in kompetence. Glede na trenutno nestabilnost trga dela in dejstvo, da si je treba prizadevati za zmanjšanje tveganja za socialno izključenost, velja to zlasti za nižje usposobljene in kvalificirane delavce. Kljub vsemu pa lahko vseživljenjsko učenje zelo koristi vsem odraslim, tudi visoko kvalificiranim.

Vse bolj tudi prevladuje prepričanje, da je izobraževanje odraslih trenutno najšibkejši člen pri vzpostavljanju nacionalnih sistemov vseživljenjskega učenja. Udeležba v izobraževanju odraslih vztrajno upada, saj se je z 9,8 % prebivalstva v starosti 25–64 let v letu 2005 znižala na zgolj 9,1 % leta 2010, s čimer je uresničitev okrepljenega cilja „ET 2020“, tj. doseči 15-odstotno udeležbo do leta 2020, postala še večji izziv. Zato je treba nameniti ustrezno pozornost oviram, kot sta nizka motivacija in pomanjkanje vzgojno-varstvenih ustanov, ki bi ženskam in moškim pomagale pri usklajevanju družinskih in poklicnih obveznosti z učenjem.

Tako kot druga področja bi morali tudi izobraževanje odraslih usmeriti v politiko, temelječo na učnih izidih, v osrčju katere je avtonomen udeleženec izobraževanja, ne glede na to, kje se izobražuje – v službi, doma in pri prostovoljnih dejavnostih v lokalnih skupnostih ali v izobraževalnih ustanovah in ustanovah za usposabljanje –, ter vzpostaviti večstranski model upravljanja, ki je pri tem potreben.

Da bi področje izobraževanja odraslih lahko podprlo strategijo *Evropa 2020*, bodo potrebna obsežna dodatna prizadevanja v zvezi z vzpostavitvijo učinkovitega in uspešnega financiranja, zagotavljanjem priložnosti za „drugo možnost“ in pridobivanjem temeljnih zmožnosti, kot so jezikovna in matematična ter digitalna pismenost, ciljno usmerjenim učenjem za migrante, osebe, ki so zgodaj opustile šolanje, in mlade, ki se ne izobražujejo, usposablajo in niso zaposleni, invalidne osebe in starejše ter sodelovanjem z delodajalci, socialnimi partnerji in civilno družbo.

Pri izvajanju akcijskega načrta se je pokazalo tudi, da je zaradi pomanjkanja ustreznih statističnih podatkov in ocene ukrepov politike na tem področju izobraževanje odraslih težko ustrezno spremljati. Da bi lahko oblikovanje politike na področju izobraževanja odraslih lahko podprli z dejstvi, je treba zagotoviti celovite in primerljive podatke o vseh ključnih vidikih izobraževanja odraslih, učinkovite sisteme spremljanja in sodelovanje med različnimi službami ter visoko kakovostne raziskovalne dejavnosti.

⁽¹⁾ UL C 135, 26.5.2010, str. 2.

⁽²⁾ UL L 308, 24.11.2010, str. 46.

⁽³⁾ UL C 324, 1.12.2010, str. 5.

MENI, DA:

vseživljenjsko učenje zajema učenje v obdobju od predšolske starosti do starosti po upokojitvi ⁽¹⁾. Izobraževanje odraslih je bistveni del kontinuitete vseživljenjskega učenja, saj zajema celoten sklop dejavnosti formalnega, neformalnega in priložnostnega učenja v okviru splošnega in poklicnega izobraževanja, v katerega se vključujejo odrasli po zaključku osnovnega izobraževanja in usposabljanja.

Da bi lahko nadgradili dosežke akcijskega načrta iz obdobja 2008–2010 in hkrati dopolnili sedanje politične pobude na področju šolstva, visokošolskega izobraževanja (bolonjski proces) ter poklicnega izobraževanja in usposabljanja (københavnski proces), je treba prenoviti Evropski program za izobraževanje odraslih, katerega cilj je omogočiti vsem odraslim vseživljenjski razvoj in izboljševanje znanja, spretnosti in kompetenc.

Izobraževanje odraslih lahko pomembno prispeva k uresničevanju ciljev strategije *Evropa 2020* v zvezi s prizadevanjem za zmanjšanje deleža oseb, ki zgodaj opustijo izobraževanje in usposabljanje, na manj kot 10 odstotkov. Zato je treba nameniti posebno pozornost izboljšanju ponudbe izobraževanja za veliko število nizko kvalificiranih Evropejcev, na katere se nanaša strategija *Evropa 2020*, pri čemer bi bilo treba pred poklicnim izpopolnjevanjem in splošnim usposabljanjem za življenje začeti z ukrepi za izboljšanje jezikovne in matematične pismenosti ter zagotavljanje „druge možnosti“. Da bi omogočili pridobivanje temeljnih zmožnosti kot izhodišča za razvijanje ključnih kompetenc za vseživljenjsko učenje ⁽²⁾ ter obravnavo problema zgodnjega opuščanja šolanja ⁽³⁾ in vprašanj, kot so izobraževanje in socialno vključevanje migrantov, Romov in prikrajšanih skupin, je treba zagotoviti usklajeno delovanje šolskega sistema in izobraževanja odraslih.

Hkrati bi bilo treba priznati in podpreti dejstvo, da lahko izobraževanje odraslih, ki omogoča večjo produktivnost in konkurenčnost ter pospešuje ustvarjalnost, inovativnost in podjetništvo, pomembno prispeva h gospodarskemu razvoju.

V tej zvezi je treba bistveno okrepiti prizadevanja za uresničitev cilja iz strategije *Evropa 2020*, tj. da vsaj 40 % mladih zaključijo visokošolsko ali temu ustrezno izobraževanje. Rešitev tega izziva bi pripomogla k razvoju konkurenčnega, na znanju in inovacijah temelječega gospodarstva, ki v celoti izkorišča svoje vire in človeški kapital.

ZATO POZIVA K

sprejetju prenovljenega Evropskega programa za izobraževanje odraslih, s katerim se bo nadaljevalo, nadgradilo in utrdilo delo na področju izobraževanja odraslih v okviru štirih strateških ciljev, ki jih je Svet opredelil v strateškem okviru ET 2020. Program, ki bo v začetku usmerjen na obdobje 2012–2014 (glej Prilogo), bi bilo treba obravnavati v smislu dolgoročne vizije izobraževanja odraslih, v okviru katere bodo v obdobju do leta 2020 potekala prizadevanja za boljšo prepoznavnost tega področja na splošno in natančneje za:

- (i) izboljšanje možnosti odraslih, ne glede na spol ter osebni in družinski položaj, da imajo vse življenje dostop do visokokakovostnih učnih priložnosti, ki spodbujajo osebnostni in poklicni razvoj, krepitev samozavesti, prilagodljivost, zaposljivost in dejavno udejstvovanje v družbi;
- (ii) oblikovanje novega pristopa k izobraževanju in usposabljanju odraslih, ki bo usmerjeno na učne izide ter odgovornost in samostojnost udeleženca učenja;
- (iii) poglobljanje zavesti med odraslimi, da je učenje vseživljenjski proces, v katerem bi se morali redno udeleževati vse življenje, zlasti pa v obdobjih brezposelnosti ali poklicne preusmeritve;
- (iv) spodbujanje razvoja učinkovitih sistemov za svetovanje v zvezi z vseživljenjskim učenjem ter integriranih sistemov za potrjevanje neformalnega in priložnostnega učenja;
- (v) zagotovitev obširnega izvajanja visoko kakovostnega formalnega in neformalnega izobraževanja in usposabljanja za odrasle, katerega cilj je pridobivanje ključnih kompetenc ali kvalifikacij na vseh stopnjah evropskega ogrodja kvalifikacij, ob podpori civilne družbe in socialnih partnerjev ter organov lokalnih oblasti;
- (vi) zagotavljanje prožnih oblik, prilagojenih različnim potrebam odraslih po usposabljanju, vključno z usposabljanjem v podjetjih in učenjem na delovnem mestu;
- (vii) poglobljanje zavesti med delodajalci, da izobraževanje odraslih prispeva k spodbujanju produktivnosti, konkurenčnosti, ustvarjalnosti, inovativnosti in podjetništva ter je pomemben dejavnik pri izboljšanju zaposljivosti in mobilnosti zaposlenih na trgu dela;
- (viii) spodbujanje visokošolskih ustanov, da sprejmejo tudi manj tradicionalne skupine, kot so odrasli učenci, s čimer bodo ne le dokazale, da ravnajo družbeno odgovorno in postajajo bolj odprte do širše skupnosti, temveč se bodo tudi odzvale na demografske izzive in potrebe starajoče se družbe;
- (ix) spodbujanje vloge socialnih partnerjev in civilne družbe pri opredelitvi potreb po usposabljanju in razvijanju učnih možnosti za odrasle ter omogočanje intenzivnejšega vključevanja centralnih, regionalnih in lokalnih organov oblasti;
- (x) spodbujanje uravnoveženega razporejanja sredstev za izobraževanje in usposabljanje v celotnem življenjskem obdobju, ki naj bi temeljilo na skupni odgovornosti in močni zavezanosti javnosti, predvsem zagotavljanju „druge možnosti“ in razvoju temeljnih zmožnosti;

⁽¹⁾ Resolucija Sveta z dne 27. junija 2002 o vseživljenjskem učenju (UL C 163, 9.7.2002, str. 1).

⁽²⁾ UL L 394, 30.12.2006, str. 10.

⁽³⁾ Kar je bilo poudarjeno v priporočilih Sveta iz junija 2011 (UL C 191, 1.7.2011, str. 1).

- (xi) sodelovanje socialnih partnerjev in njihovo boljše seznanjenost s prednostmi, ki jih učenje na delovnem mestu, vključno s pridobivanjem temeljnih zmožnosti, lahko prinese tudi njim;
- (xii) dobro razvito izobraževanje starejših, s katerim bi spodbujali aktivno, samostojno in zdravo staranje ter uporabili njihovo znanje, izkušnje ter socialni in kulturni kapital v korist družbe kot celote;
- (xiii) trdno zavezanost spodbujanju izobraževanja odraslih kot načinu za krepitev solidarnosti med različnimi starostnimi skupinami (na primer s pomočjo „medgeneracijskega sporazuma“) ter med kulturami in posamezniki iz vseh družbenih okolij;

V SKLADU S TEM POZIVA DRŽAVE ČLANICE, NAJ:

1. v obdobju 2012–2014 usmerijo svoja prizadevanja na prednostna področja, ki so podrobneje opredeljena v Prilogi k temu dokumentu, s čimer bodo v skladu z nacionalnimi okviri in zakonodajo prispevale k izvajanju štirih prednostnih nalog iz strateškega okvira ET 2020;
 2. zagotovijo učinkovito povezavo s pristojnimi ministrstvi in zainteresiranimi skupinami, socialnimi partnerji, podjetji, pristojnimi nevladnimi organizacijami in organizacijami civilne družbe, da bi bolje uskladili politike s področja izobraževanja odraslih in širše socialno-gospodarske politike;
 3. na ravni EU aktivno sodelujejo in s tem pripomorejo k uspešnemu izvajanju omenjenih prednostnih področij, zlasti tako, da:
 - (i) dosledno uporabljajo orodja za vseživljenjsko učenje, ki so bila na ravni EU odobrena za spodbujanje udeležbe odraslih v izobraževanju;
 - (ii) za sofinanciranje pobud izkoristijo možnosti, ki jih nudijo program vseživljenjskega učenja, zlasti v okviru *Grundtvig* in *Leonardo da Vinci*, in program, ki ga bo nasledil po letu 2014, ter po potrebi strukturni skladi in drugi instrumenti;
 - (iii) za spodbujanje vzajemnega učenja in izmenjave dobrih praks in izkušenj v zvezi z izobraževanjem odraslih uporabljajo odprto metodo koordinacije, s pomočjo Komisije in ustreznih evropskih omrežij;
 - (iv) imenujejo nacionalnega koordinatorja, da bi poenostavili sodelovanje z drugimi državami članicami in Komisijo pri izvajanju programa za izobraževanje odraslih;
- TER POZIVA KOMISIJO, NAJ:
- sodeluje z državami članicami in jih podpre pri pripravi in izvajanju opisanega prenovljenega evropskega programa za izobraževanje odraslih in zlasti pri določitvi prednostnih nalog za obdobje 2012–2014, podrobneje opredeljenih v Prilogi I, in sicer tako, da:
- (i) zagotavlja združljivost in skladnost med političnimi pobudami, sprejetimi v skladu s to resolucijo, in pobudami, oblikovanimi z drugimi ustreznimi političnimi procesi v sklopu strateškega okvira ET 2020, kot so kopenhavnski in bolonjski proces, posodobitev programa EU za visoko šolstvo in pobude, kot so tiste o pismenosti in predčasnem zapuščanju šol, pri katerih je potrebno usklajeno delovanje vzgoje in izobraževanja otrok in mladine in izobraževanja odraslih, ter v okviru vsakega od teh procesov spodbujajo vidik izobraževanja odraslih;
 - (ii) vzpostavi tesno stalno zvezo z nacionalnimi koordinatorji v državah članicah in drugih sodelujočih državah;
 - (iii) državam članicam in organizacijam, ki podpirajo izobraževanje odraslih, omogoči izmenjavo informacij o njihovih politikah in praksah ter o oceni teh politik in praks tako, da organizira dejavnosti kolegialnega učenja in presojanja, konference, delavnice in druge ustrezne dejavnosti, ter v okviru sredstev, ki so na voljo, izboljša zbiranje podatkov o izobraževanju odraslih v sklopu posodobljenega in usklajenega okvira kazalnikov in meril, predvidenega za leto 2013;
 - (iv) naroči študije in okrepi zmogljivost obstoječih raziskovalnih struktur, ki se ukvarjajo z analizo vprašanj s področja izobraževanja odraslih, okrepi naj tudi sodelovanje z Eurydice, Cedefop in drugimi ustreznimi ustanovami ter v celoti izkoristi njune podatke in raziskovalne zmogljivosti ter tako obogati zbirko znanja o izobraževanju odraslih v Evropi;
 - (v) nadaljuje in okrepi sodelovanje z ustreznimi mednarodnimi organizacijami, kot so OECD (predvsem naj uporabi rezultate programa za mednarodno ocenjevanje kompetenc odraslih – PIAAC (*Programme for the International Assessment of Adult Competences*)), ZN (zlasti Unesco) in Svet Evrope, ter v okviru drugih ustreznih regionalnih ali svetovnih pobud, kot je denimo „središče“ vseživljenjskega učenja Evropa-Azija;
 - (vi) z uporabo razpoložljivih sredstev na evropski ravni podpre izvajanje tega programa za izobraževanje odraslih;
 - (vii) o izvajanju programa poroča v okviru skupnega poročila o napredku ET 2020.

PRILOGA

EVROPSKI PROGRAM ZA IZOBRAŽEVANJE ODRASLIH

Prednostna področja za obdobje 2012–2014

Ob upoštevanju posebnih okoliščin v vsaki od držav članic in njenih nacionalnih prednostnih nalog naj se države članice, po potrebi ob podpori Komisije, usmerijo na tista področja, opisana v tem besedilu, ki so glede na njihove potrebe najbolj pomembna.

1. Izvajanje vseživljenjskega učenja in mobilnosti

Da bi zagotovile večjo in širšo udeležbo odraslih v vseživljenjskem učenju v skladu s ciljem, dogovorjenim na ravni EU, o 15-odstotni udeležbi v izobraževanju odraslih in spodbujale uresničevanje cilja o 40-odstotnem deležu mladih z visokošolsko in temu ustrezno izobrazbo, naj se države članice usmerijo na:

- spodbujanje povpraševanja in vzpostavitev vsestranskih in lahko dostopnih sistemov informiranja in orientacije, ki naj bi jih spremljale učinkovite strategije obveščanja za boljšo seznanjenost in večjo motivacijo potencialnih udeležencev učenja, s posebnim poudarkom na prikrajšanih skupinah, tistih, ki predčasno zapuščajo šole, mladih, ki se ne izobražujejo, ne usposablajo in niso zaposleni, nizkokvalificiranih odraslih, zlasti tistih, ki imajo težave s pismenostjo, ter dopolnjevali ukrepi za omogočanje „druge možnosti“, s katerimi bi dosegli priznano stopnjo evropskega ogrodja kvalifikacij,
- spodbujanje sodelovanja delodajalcev pri učenju na delovnem mestu, vključno s prožnejšimi delovnimi urniki, da bi lahko razvijali znanja in spretnosti, ki so potrebna na delovnih mestih, pa tudi širših znanj in spretnosti,
- spodbujanje prilagodljivih oblik učenja za odrasle, vključno z omogočanjem širšega dostopa do visokega šolstva posameznikom z nezadostno redno izobrazbo in zagotavljanjem bolj raznolikih možnosti za izobraževanje odraslih v okviru visokošolskih ustanov,
- vzpostavitev brezhibno delujočih sistemov za vrednotenje neformalnega in priložnostnega učenja ter spodbujanje njihove uporabe med odraslimi vseh starosti in stopenj kvalifikacije, pa tudi v podjetjih in drugih organizacijah.

2. Izboljšanje kakovosti in učinkovitosti izobraževanja in usposabljanja

Za vzpostavitev trdnega področja izobraževanja odraslih naj se države članice usmerijo na:

- zagotavljanje kakovosti storitev ponudnikov izobraževanja odraslih, na primer s sistemi akreditacije, ob upoštevanju že obstoječih okvirov/standardov za zagotavljanje kakovosti na drugih področjih,
- izboljšanje kakovosti osebja v izobraževanju odraslih, na primer z opredelitvijo profilov usposobljenosti, vzpostavitev učinkovitih sistemov za osnovno usposabljanje in poklicni razvoj ter spodbujanjem mobilnosti učiteljev, vodij usposabljanja in drugega osebja v izobraževanju odraslih,
- zagotavljanje izvedljivega in preglednega sistema financiranja izobraževanja odraslih, temelječega na skupni odgovornosti in visoki stopnji javne zavezanosti temu področju ter podpori tistim, ki ne morejo plačati, uravnotežene porazdelitve sredstev v celotnem poteku vseživljenjskega učenja, ustreznega finančnega prispevka vseh zainteresiranih skupin in iskanja inovativnih načinov za učinkovitejše in uspešnejše financiranje,
- vzpostavitev mehanizmov, ki bodo zagotavljali, da bo ponudba izobraževanja bolje odražala potrebe trga dela ter omogočala pridobivanje kvalifikacij in razvijanje novih spretnosti in znanj, s katerimi se izboljšuje sposobnost posameznikov za prilagajanje novim zahtevam spreminjajočega se okolja,
- krepitev sodelovanja in partnerstva med vsemi zainteresiranimi skupinami na področju izobraževanja odraslih, zlasti med javnimi organi, različnimi ponudniki možnosti za izobraževanje odraslih, socialnimi partnerji in organizacijami civilne družbe, predvsem na regionalni in lokalni ravni v okviru vzpostavljanja „učecil se regij“ in lokalnih učnih centrov.

3. Spodbujanje pravičnosti, socialne kohezije in aktivnega državljanstva s pomočjo izobraževanja odraslih

Da bi v okviru sektorja za izobraževanje odraslih razvili sposobnost spodbujanja socialne kohezije in zagotovili „drugo možnost“ za izobraževanje in s tem nove življenjske možnosti tistim, ki jih potrebujejo, ter prispevali k zmanjšanju deleža predčasnega zapuščenja izobraževanja in usposabljanja na manj kot 10 %, naj se države članice usmerijo na:

- izboljšanje jezikovne in matematične pismenosti odraslih, razvijanje digitalne pismenosti in zagotavljanje priložnosti odraslim, da razvijajo temeljne zmožnosti in znanja ter oblike pismenosti, ki so potrebne za dejavno udeležbo v sodobni družbi (kot so ekonomska in finančna pismenost, državljanska, kulturna, politična in okoljska osveščenost, učenje za zdravo življenje ter potrošniška in medijska osveščenost),

- povečevanje ponudbe izobraževanja odraslih in spodbujanja posameznikov k vključevanju vanj kot sredstva za intenzivnejše socialno vključevanje in dejavno udejstvovanje v družbi ter izboljšanje dostopa do izobraževanja odraslih za migrante, Rome in prikrajšane skupine ter zagotavljanje izobraževanja beguncem in proslcem za azil, vključno z zagotavljanjem učenja jezika države gostiteljice, če je to potrebno,
- izboljšanje učnih možnosti za starejše v okviru aktivnega staranja, vključno s prostovoljstvom in spodbujanjem inovativnih oblik medgeneracijskega učenja ter pobudami za izkoriščanje znanja, spretnosti in kompetenc starejših v korist družbe kot celote,
- obravnavanje učnih potreb invalidnih oseb in oseb v posebnih okoliščinah, ki jih izključujejo iz izobraževanja, denimo v bolnišnicah, domovih za oskrbo in zaporih, ter zagotavljanje ustreznega svetovanja tem osebam.

4. Spodbujanje ustvarjalnosti in inovativnosti odraslih in njihovih učnih okolij

Za razvoj novosti v andragogiki in ustvarjalnih učnih okolij v izobraževanju odraslih ter za spodbujanje izobraževanja odraslih kot sredstva za krepitev ustvarjalnosti in inovativne sposobnosti državljanov naj se države članice usmerijo na:

- spodbujanje pridobivanja prečnih ključnih kompetenc, kot so učenje učenja, smisel za pobudo in podjetništvo ter kulturna osveščenost in izražanje, zlasti z uporabo evropskega okvira ključnih kompetenc na področju izobraževanja odraslih,
- krepitev vloge kulturnih organizacij (kot so muzeji, knjižnice itd.), civilne družbe, športnih organizacij in drugih organov kot ustvarjalnih in inovativnih okolij za neformalno in priložnostno izobraževanje odraslih,
- boljšo uporabo informacijskih in komunikacijskih tehnologij pri izobraževanju odraslih, in sicer kot sredstvo za zagotovitev širšega dostopa do izobraževanja in boljše kakovosti ponudbe, na primer z uporabo novih možnosti za učenje na daljavo in vzpostavitev orodij in platform za e-učenje, s katerimi bi dosegli nove ciljne skupine, zlasti tiste s posebnimi potrebami oziroma tiste, ki živijo na odročnih območjih.

Da bi v skladu s štirimi strateškimi cilji okvira ET 2020 podprli navedena prednostna področja, so države članice pozvane tudi, da pripomorejo k izboljšanju zbiranja, primerljivosti in analize informacij in podatkov o izobraževanju odraslih na evropski, nacionalni, regionalni in lokalni ravni:

5. Izboljšanje zbirke znanja o izobraževanju odraslih in spremljanja področja izobraževanja odraslih

Države članice naj se usmerijo na:

- aktivno sodelovanje pri izvajanju in izvajanju ključnih sporočil, ki izhajajo iz pomembnih mednarodnih raziskav in študij, kot so pregled izobraževanja odraslih (Adult Education Survey – AES), pregled stalnega poklicnega usposabljanja (Continuing Vocational Training Survey – CVTS) in program za mednarodno ocenjevanje kompetenc odraslih (Programme for the International Assessment of Adult Competencies – PIAAC),
- zbiranje zadostnih temeljnih podatkov o npr. udeležbi v izobraževanju odraslih, ponudnikih, financiranju, rezultatih in širših koristih izobraževanja za odrasle in družbo ter razširitev zbiranja podatkov na starostno skupino starejših od 64 let v okviru podaljševanja poklicnega življenja,
- krepitev spremljanja in presoje vpliva razvoja in dosežkov področja izobraževanja odraslih na evropski, nacionalni, regionalni in lokalni ravni, ob večji uporabi obstoječih instrumentov, kjer je to mogoče,
- krepitev raziskav in podrobne analize vprašanj, povezanih z izobraževanjem odraslih, razširitev obsega raziskav na nova področja in spodbujanje bolj interdisciplinarne analize in analize perspektiv,
- poročanje o politikah izobraževanja odraslih v okviru skupnega poročila o napredku o „ET 2020“ za leto [...].